

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΘΕΜΑ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΓΕΝΙΚΗΣ
ΠΑΙΔΕΙΑΣ

A. ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Μπέργκερ χωρίς κρέας

(1) Έχουμε προγραμματιστεί να θεωρούμε **αποτυχία** την έλλειψη ανθεκτικότητας μπροστά στις αντιξοότητες, την **αδυναμία** να πιστέψουμε, υπό οποιεσδήποτε συνθήκες, ότι η ζωή συνεχίζεται. Και να το πρόβλημα της παρούσας συνθήκης που καλούμε να διαχειριστούμε. Η ανθεκτικότητα που οφείλουμε να επιδείξουμε, η στωικότητα, η αποδοχή συντελούνταν έως τώρα σε ένα πλαίσιο όπου η ζωή όντως συνεχιζόταν. Μπορεί αυτό να ήταν σκληρό κάποιες φορές, ταυτόχρονα όμως, και πάντα παρηγορητικό.

(2) Ο καθένας μας περνούσε τον πόνο του, αλλά γύρω γύρω όλος ο υπόλοιπος κόσμος συνέχιζε τη γνωστή πορεία του. Τα καφέ ήταν γεμάτα, στα εστιατόρια δεν έβρισκες να κάτσεις, τα πεζοδρόμια έξω από τους κινηματογράφους και τα θέατρα πλημμύριζαν κόσμο στο τέλος της παράστασης, οι συναυλίες γέμιζαν, έπεφτες πάνω σε γνωστούς πηγαίνοντας από δουλειά σε δουλειά, καθόσουν λίγο να πεις ένα ποτό, πλήθος οι ευκαιρίες να βγεις για λίγο από την προσωπική σου εμμονή ή έστω να τη μοιραστείς.

(3) Τώρα βρισκόμαστε μετέωροι, ανίκανοι για οποιαδήποτε προβολή στο μέλλον, **παγιδευμένοι** σε ένα παρόν που μας δυσαρεστεί, μας αγχώνει, μας ταράζει. Εκτός πλαισίου. Θρηνούμε ο καθένας για άλλα ίσως πράγματα, βιώνουμε όμως και ένα πένθος συλλογικό, πένθος για τη ζωή όπως την ξέραμε, προσπαθούμε να ανταποκριθούμε με τα εργαλεία που μας χρησίμευαν ως τώρα. «Άντε να τελειώσει, και όλα θα γίνουν όπως πριν.» «Θα γίνουν όμως;» είναι η σκέψη που ακολουθεί.

(4) Ο άνθρωπος είναι πλάσμα που ορίζεται από τις συνήθειές του, στις οποίες επιμένει με όποιον τρόπο μπορεί. Και αν δεν μπορεί να κρατήσει την ουσία τους, θα προσπαθήσει να διατηρήσει τη φόρμα. Στα βίγκαν εστιατόρια που έχουν αρχίσει να γίνονται της μόδας μπορεί κανείς να κάτσει και να παραγγείλει μπέργκερ χωρίς ίχνος κρέατος, πίτσα χωρίς αλεύρι στη ζύμη. Καμία θρεπτική, γευστική, οσφρητική σχέση με το πρωτότυπο, όμως μια γνωστή μορφή, που ίσως να μπορεί να ανασυστήσει, μέσω του βλέμματος, μία ηχώ κάποιας απόλαυσης.

(6) Και αν όποιος αποφασίζει να μην ξαναφάει ζωικά προϊόντα, παρόλο που πρόκειται ακριβώς για απόφαση, **δυσκολεύεται** να ξεχάσει ότι η θέα ενός μπέργκερ συνδέεται με την απόλαυση, και το αποζητά, ακόμα και χωρίς κανένα από τα δομικά του υλικά, ενώ ταυτόχρονα γνωρίζει ότι, αν το θελήσει, στη διπλανή γωνία μπορεί να δαγκώσει ένα ζουμερό μπιφτέκι, τι ακριβώς καλούμαστε να κάνουμε εμείς, που στήνουμε πλέον, χωρίς να αποτελεί επιλογή, μία ζωή που θέλουμε να θυμίζει όσο περισσότερο γίνεται την παλιά μας απόλαυση αλλά ξαφνιαζόμαστε καθημερινά από την **ανοίξια** γεύση της ζωής χωρίς τη ζωή;

(Μυρσίνη Γκανά, ποιήτρια. Εφημερίδα ΤΟ ΒΗΜΑ. Διασκευή.)

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1η δραστηριότητα

A1. Σωστό ή Λάθος με βάση το περιεχόμενο του κειμένου.

- α. Ο άνθρωπος θεωρεί ως αποτυχία την απουσία αντοχής έναντι των δυσχερειών.
- β. Έως πρόσφατα, οι άνθρωποι είχαν πολλές ευκαιρίες για κοινωνικοποίηση.
- γ. Το παρόν χαρακτηρίζεται από αισιόδοξη βεβαιότητα για την πορεία του μέλλοντος.
- δ. Ο άνθρωπος προσπαθεί να διατηρεί τις συνήθειές του.
- ε. Οι άνθρωποι πλέον δεν ρυθμίζουν τη ζωή τους όπως επιθυμούν.

(Μονάδες 10)

A2. Πώς συνδέεται ο τίτλος με το γενικότερο νόημα του κειμένου;

(Μονάδες 5)

2^η δραστηριότητα

A3. Να εντοπίσετε τη δευτερεύουσα αναφορική πρόταση και να δηλώσετε αν είναι ονοματική ή επιρρηματική και επιθετική ή ελεύθερη, αιτιολογώντας την απάντησή σας. : *Στα βίγκαν εστιατόρια που έχουν αρχίσει να γίνονται της μόδας μπορεί κανείς να κάτσει και να παραγγείλει μπέργκερ χωρίς ίχνος κρέατος, πίτσα χωρίς αλεύρι στη ζύμη.*

(Μονάδες 5)

A4. Να γράψετε από ένα αντώνυμο των : *αποτυχία, αδυναμία, παγιδευμένοι, δυσκολεύεται, ανοίκεια*

(Μονάδες 10)

3^η δραστηριότητα

Σε μια ομιλία προς την ένωση καταναλωτών της περιοχής σας, να επισημάνετε τα αποτελέσματα της κατανάλωσης τροφών αμφίβολης προέλευσης. (200-250 λέξεις)

(Μονάδες 20)

B. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

ΑΓΡΟΚΤΗΜΑΤΑ ORGAN INC

Ο μπαμπάς του Τζίμι ήταν γονιδιολόγος ,εργαζόταν στα Αγροκτήματα OrganInc και ήταν ένας από τους κορυφαίους αρχιτέκτονες του Σχεδίου Οργούνια. Στόχος του Σχεδίου Οργούνια ήταν η αναπαραγωγή μιας σειράς οργάνων από ανθρώπινο ιστό μέσα σε γενετικά βελτιωμένους χοίρους.

Όταν με το πέρασμα του χρόνου τα νερά κοντά στις ακτές έγιναν γλυφά, όταν η ξηρασία στις πεδινές εκτάσεις της ενδοχώρας δεν έλεγε να πάρει τέλος, όταν οι ασιατικές στέπες μεταμορφώθηκαν σε ερήμους από άμμο και το κρέας έγινε δυσεύρετο και πανάκριβο, τότε στην καφετέρια για τους εργαζόμενους στο Αγρόκτημα άρχισαν όλο και πιο συχνά να σερβίρουν σάντουιτς με μπέικον και καπνιστό χοιρινό.

Όταν ο Τζίμι πήγαινε εκεί για φαγητό με τον μπαμπά του (όταν καμιά φορά η μαμά του ένιωθε κουρασμένη), οι άντρες και οι γυναίκες από τα διπλανά τραπέζια έκαναν

άνοστα αστεία. «Οργούνι κοκκινιστό έχουμε πάλι σήμερα», πέταξε την πρώτη φορά κάποιος. Αντε, καλή όρεξη Τζίμι!» Και ο Τζίμι σάστισε: δεν ήξερε πια τι να φάει και τι όχι. Δεν ήθελε να φάει κρέας από οργούνι. Τα οργούνια του θύμιζαν λιγάκι τον εαυτό του, γιατί, όπως και αυτόν, δεν τα ρατούσε ποτέ κανείς και τίποτα.

Όταν ο Τζίμι πήγαινε να δει τα οργούνια, τούς σιγοτραγουδούσε «Οργουνάκια, μπαλονάκια», για να τα καθησυχάσει, σκύβοντας πάνω από το κλουβί τους. Αμέσως μετά το καθάρισμα, τα κλουβιά δεν βρομούσαν τόσο απαίσια. Πάλι καλά που δεν ζω κι εγώ σε κλουβί, έλεγε με τον νου του ο Τζίμι.

«Μην πέσεις μέσα», τον προειδοποιούσε ο πατέρας του. «Θα σε κάνουν μια χαψιά.» «Όχι δεν θα με κάνουν» απαντούσε ο Τζίμι. Γιατί είμαι φίλος τους, σκεφτόταν. Γιατί τους τραγουδάω. Αχ, να είχε ένα μακρύ ραβδί να τα ακουμπάει... Όχι να τα χτυπάει, απλώς να τα βάζει να τρέχουν γύρω-γύρω. Τις περισσότερες ώρες δεν έκαναν τίποτα τα καημένα. Κάθονταν ακίνητα.

(Μάργαρετ Άτγουντ, *Όρνι και Κρέικ*, εκδόσεις Ωκεανίδα, σελ. 42-49, διασκευή)

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1^η δραστηριότητα

B1. Να αναφέρετε αν το περιεχόμενο των προτάσεων είναι Σωστό ή Λανθασμένο με βάση το περιεχόμενο του Λογοτεχνικού Κειμένου.

- α. Ο πατέρας του Τζίμι έπαιξε δευτερεύοντα ρόλο στο Σχέδιο Οργούνια.
- β. Η τιμή του κρέατος αυξήθηκε λόγω της περιβαλλοντικής σταθερότητας.
- γ. Η μητέρα του Τζίμι απουσίαζε κατά περιπτώσεις από το γεύμα στην καφετέρια.
- δ. Οι άντρες και οι γυναίκες από τα διπλανά τραπέζια δεν ειρωνεύονταν τον Τζίμι.
- ε. Ο Τζίμι τραγουδούσε χλευαστικά προς τα οργούνια.
- στ. Τα οργούνια ήταν στάσιμα, κατά τον πιο πολύ χρόνο.

2η δραστηριότητα

B2. Στο απόσπασμα που ακολουθεί, να αναφέρετε ποιοι αφηγηματικοί τρόποι χρησιμοποιούνται και να τεκμηριώσετε την απάντησή σας αναφέροντας τα σχετικά χωρία:

«Μην πέσεις μέσα», τον προειδοποιούσε ο πατέρας του. «Θα σε κάνουν μια χαψιά.» «Όχι δεν θα με κάνουν» απαντούσε ο Τζίμι. Γιατί είμαι φίλος τους, σκεφτόταν. Γιατί τους τραγουδάω.

(Μονάδες 7)

B3. Να καταγράψετε 4 περιπτώσεις που ο αφηγητής χρησιμοποιεί σχόλιο.

(Μονάδες 8)

3η δραστηριότητα

B4. Να χαρακτηρίσετε τον Τζίμι σε ένα ενιαίο κείμενο 100-150 λέξεων.

(Μονάδες 20)

ΟΡΟΣΗΜΟ ΠΕΙΡΑΙΑ
ΓΑΒΡΙΛΗΣ ΑΝΤΩΝΗΣ